

Panui.—Taake Kuri mo te Tau 1917.

Kaunihera Maori o Raukawa,
Weraroa, 5 o Hanuere, 1917.

KO te utu mo te rehitatanga o te kuri a te Maori, i roto i te takiwa o Raukawa, kua neke atu i te ono marama te pakeke, e rima hereni. Engari ko te utu mo te rehitatanga o nga kuri e meatia ana hei mahi hipi anake, kau anake ranei, e rua hereni me te hikipene mo te kuri kotahi.

Me utu te moni rehitia, a me rehitia te kuri ki te Kai-rehita, ki a Kawa te Ha'ete, i tona whare i Pukehou Manakau. He whakaatu tenei ki nga tangata kaore ano i utu i te taake tera e whakawakia kia riro mai ai nga moni.

ERUERA NEKETINI,
Tiamana.

PARO KAUNIHERA O TAUMARUNUI.

PANUITANGA E MEATIA ANA KIA TANGOHIA TETAHI WHENUA.

Ture mo nga Mahi mo te Katoa, 1908.

HE whakaaturanga tenei ko te Paro Kaunihera o Taumarunui, mo te taha ki te Mea, ki nga Memu Kaunihera, me nga Tangata o te Paro o Taumarunui, i raro i nga tikanga o te Ture kua huaina i runga ake nei, e mea ana ki te tango i te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei, hei turanga whare mo taua Paro Kaunihera.

A he whakaaturanga ano hoki tenei kua oti te hanga o te mapi o taua whenua e meatia nei kia tangohia, a kua whakatakotoria tona kape (kua maakatia ki te "A") ki te tari o te Karaka o te Taone, kei te Whare o te Paro Kaunihera o Taumarunui, Huia Tiriti, Taumarunui, kei reira e takoto ana hei tirohanga ma te katoa i nga haora e tuwhera ana taua tari ara, i te 10 o nga haora i te ata tae noa ki te 4 o nga haora i te ahiahi; haunga nga Hatarei, kati ai hoki taua tari i te 12 o nga haora i sua ra.

Ko nga tangata katoa e whai take ana mehemea he take tika a ratou hei whakahe i tenei mahi i te tangohanga ranei o taua whenua, tenei ka tonoa atu kia tuku-a-tuhituhi mai i a ratou whakahe i roto i nga ra e wha tekau (40) timata atu i te ra tuatahi i perehitia ai tenei panuitanga, me tuku mai ki te Karaka o te Taone, Tari o taua Paro Kaunihera, Huia Tiriti, Taumarunui.

KUPU APITI.

Katoa tera' pihi tera wahi whenua tona nui kotahi eka, nui atu iti iho ranei, ara ko Tekiona XIVa, Taone o Taumarunui, kei roto i taua paro. E ata whakaaturia nei taua whenua e taua mapi kua maakatia ki te "A," he whero nga tapa.

I tuhia ki Taumarunui i tenei te 24 o nga ra o Oketopa, 1916.

M. G. POWER,

87

Karaka o te Taone.

Whakaaturanga i nga Tikanga e uru ai te Maori hei Hoia

WHAKAMAHANA KI NGA MAORI E HIAHIA ANA KIA UBU
HEI HOIA.

(1.) Te Ritenga o te Whakauru

ME tono ki te *Recruiting Officer*, a mana e tuhituhi nga kupu mo roto i te Kaari Rehitatanga e tuku atu ki te Tari mo te Whawhai. Kia tae atu te kupu a te Tari kia haere te tangata e whakauru ana i a ia kia tirohia e te takuta, hei reira ra ano ia whakarere ai i tana mahi i whiwhi oranga ai ia mona.

(2.) Tirohanga e te Takuta.

A tona wa ka tae atu he kaari ki te tangata e whakauru ana hei hoia hei whakaatu ki a ia i te taima me te kainga e tirohia ai ia e te takuta. Ki te paahitia ia ka tukuna atu ia i reira tonu ki te puni hoia (*camp*).

(3.) Ki te Hikitia te Kainga Noho

Ki te haere te tangata e whakauru ana hei hoia ki tetahi atu kainga noho ai, me whakaatu mai e ia ki te Tari te ingoa o te kainga. Ki te haere ia ki tetahi atu takiwa me rehitia ia ki taua takiwa.

(4.) Nga Tikanga o te Whakauru.

Ki te uru te tangata ka mau tonu ia hei hoia a mutu noa te whawhai a tae noa ki te wa e hoki mai ai ki Niu Tireni tiaatingia ai.

(5.) Te Oati ki te Kingi.

Ko ia hoia me oati i te Oati Piri Pono ki te Kingi, a me haina rawa i te pukapuka pera kua oti te whakarite.

(6.) Etahi Tikanga.

Ki te pakeke o te tangata hei te rua tekau tau tae atu ki te wha tekau tau.

Ko te teitei o te tangata kua e poto iho i te 5 putu 4 inihi. Ko te taumaha kua e nuku atu i te tekau ma toru toone. Me tangata totika mo te whawhai.

(7.) Tirohanga e te Takuta.

Ko te titiro e te takuta he kowhiti i nga tangata maia, tangata ora, e rite ana mo te whawhai, ara i nga mea kaore he mate o te tinana, o nga karu, o nga taringa; kaore he whaturama, kaore he hukiki, a e ora ana nga niho hei ngau-ngau i ana kai.

(8.) Nga Pu me nga Kakahu.

Ma te Kawanatanga o Niu Tireni e whakarite, kaore he utu.

(9.) Ko te Utu mo te Hoia.

Ko te utu mo nga hoia e uru ana ki te *Expeditionary Force* i te marama tuatahi i te puni (*camp*) ko te utu ano e utua nei ki nga hoia o te *Territorial Force*, ara kia 4s. i te ra mo te paraiwete. Ko tenei moni ka whakaputaina ki ia hoia i ia tekau ra i ia tekau ma rima ra ranei.

Ka pau te marama tuatahi ka whakanukuhia ake te moni kia rite ki te moni e utua ana ki nga hoia o te *Expeditionary Force*, ara kia 5s. i te ra mo te paraiwete. Ka tangohia i roto i tenei moni nga moni e whakaritea e te hoia kia utua ki tetahi atu tangata.

Ina eke ki runga ki te kaupuke bari i nga hoia ki te whawhai e 2s. tonu te moni mo te ra e whakaputaina, ko te toenga, ara te 3s. i te ra, mehemea kaore ano i whakaritea e te hoia kia utua ki tetahi atu, ka puritia taihoa e whakaputa ki taua hoia, ara kia tiaatingia ra ano ia, kia hoki mai ra ano ranei ki Niu Tireni; ki te mate te hoia ka whakaputaina taua moni ki tona uri tata i runga i ta te ture.

(10.) Kereeme a nga Whanaunga tata mo tetahi Oranga

Ina tae ia hoia ki te puni (*camp*) me haina ia i tetahi pukapuka whakamana i te Tari mo te Whawhai ki te tango i tetahi taha o tana moni kua whakatoea ra, i te hawhe ranei o tana moni, hei oranga, ina tonoa, mo ona whanaunga tata e noho kore oranga ana. "Whamere" tona tikanga ko te wahine, ko nga matua, ko nga tamariki ranei a taua hoia, ko tetahi tangata ranei i whakataua ki a ia, a muri atu ranei whakataua ai ki a ia, tetahi ota-oranga i raro i te Ture mo nga Tangata Rawakore. 1910.

CONTENTS.

LANDS—	PAGE
Declaring Native Land to be Crown Land ..	15
Land for Landless Natives of the South Island ..	23
NOTICES—	
Sitting of the Native Land Court at—	
Mangonui	15-17
Whanganui	17-21
Greytown	21-23
Meeting of Assembled Owners—	
Wairiki District	23-27
Ikaroa District	27
Tokerau District	27
Maori Council for Raukawa District: Dog-tax for 1917	28
Instructions to Maoris desiring to enlist: How to do so	28
ADVERTISEMENT—	
Taumarunui Borough Council: Intention to take Land	28